IMPORT MODULA

Igor Buzov, dipl. inf. viši predavač

Centar umjetne inteligencije Lipik

```
1
2 import pandas as pd
3 from sklearn.datasets import load_digits
4 from sklearn.model_selection import train_test_split
5 from sklearn.svm import SVC
6 import matplotlib.pyplot as plt
7
8
9 digits = load_digits()
10 print(dir(digits))
11
12

['DESCR', 'data', 'images', 'target', 'target_names']
```


PONAVLJANJE

- Koja je razlika između grešaka sintakse i runtime errora?
- Što je iznimka (exception)?
- S kojim naredbama upravljamo iznimkama?
- Koje vrste grešaka postoje?

PONAVLJANJE – ŠTO RADI OVAJ KOD?

```
unos_korisnika = input("Unesite cijeli broj:")
try:
  broj = int(unos_korisnika)
  print(f"Uspješno ste unijeli broj: {broj}")
except ValueError:
  print("Greška: Niste unijeli cijeli broj. Molimo pokušajte ponovo.")
print("Program je završio s radom.")
```


PONAVLJANJE – POPRAVI KOD

```
print("--- Konverter Celzijusa u Fahrenheite ---")
temp_celsius_str = input("Unesite temperaturu u Celzijusima")
try:
temp_celsius = floot(temp_celsius_str)
  temp fahrenheit = (temp celsius * 9/5) + 32
excepet ValueError
print("Greska: Unijeli ste neispravan format broja. Molimo unesite samo numeričke vrijednosti.")
else:
  print("Temperatura u Fahrenheitima iznosi:", temp_fahrenheit)
  print("Pretvorba uspješna.")
print("Program završio.")
```

UVOD

• Što je rezultat ovog koda:

Kako biste izračunali prosjek?

MODULI

- Python je jako moćan jezik, ali ne može imati sve funkcije ugrađene direktno u sebi jer bi to bio preogroman program
- Zato se koristi sustav modula
- Modul u Pythonu je jednostavno datoteka (.py) koja sadrži Python kod
- Svaki modul može sadržavati:
  - Funkcije: Skupove naredbi koje obavljaju određeni zadatak (npr. statistics.mean() koja računa prosjek).
  - Klase: "Nacrte" za stvaranje objekata (npr. ako imaš modul za rad s korisnicima, možda bi imao klasu Korisnik).
  - Varijable: Podatke koje želiš podijeliti.

VAŽNOST MODULA

- Organizacija: Pomažu da kod bude uredan i logički podijeljen.
- Ponovna iskoristivost: Kada se jednom napiše nešto korisno u modulu, može se to koristiti u mnogim drugim svojim programima tako što se jednostavno "uveze" (eng. import). Ne mora se pisati isti kod iznova.
- Čitljivost: Programi su lakši za čitanje i razumijevanje jer su podijeljeni na manje, smislene dijelove.
- Izbjegavanje sukoba: Funkcije iz različitih modula mogu imati isto ime (npr. dvije različite obradi_podatke() funkcije), ali Python ih razlikuje jer pripadaju različitim modulima (npr. modul_A.obradi_podatke() i modul_B.obradi_podatke()).

KORIŠTENJE MODULA

- Svaki modul se uvozi naredbom import nakon koje slijedi naziv modula
  - Npr "import pandas as pd"
  - Pd je ovdje kratica koja će se poslije koristiti
- Moduli se importaju na početku (vrhu programa)
- Importaju se samo potrebni moduli, NE SVI moduli koji postoje na svijetu pa ako zatreba, neka se nađe
- Može se koristiti i sintaksa "from MODUL import FUNKCIJA"

PRIMIER 1 - IZRADA VLASTITOG MODULA

• Kreirati dvije datoteke:

vjezbaModuli.py modul_zbrajanje.py

- vjezbaModuli.py nam je glavna datoteka
- Modul_zbrajanje.py će biti naš novi modul u koji ćemo pohraniti jednu funkciju koju želimo redovito koristiti
- Oba filea neka budu spremljena u isti folder

KOD NAŠEG NOVOG MODULA MODULI ZBRAJANJE.PY

```
# modul_zbrajanje.py
```

```
def zbroji_dva_broja(a, b):
  return a + b
```


KOD NAŠEG NOVOG GLAVNOG PROGRAMA VJEZBAMODULI.PY

```
# glavni_program.py
import modul_zbrajanje
print("--- Primjer korištenja vlastitog modula ---")
broj1 = float(input("Unesi prvi broj: "))
broj2 = float(input("Unesi drugi broj: "))
# Pozivamo funkciju iz našeg modula
# Koristimo sintaksu: ImeModula.ImeFunkcije(argumenti)
rezultat = modul_zbrajanje.zbroji_dva_broja(broj1, broj2)
print ("Zbroj glasi: ", rezultat)
print("Program je završio s radom.")
```


ZADATAK 1

- Napravite novi modul koji ćete nazvati modul_mnozenje.py
  - U njemu množite dva broja unutar funkcije i vraćate vrijednost
- Importajte taj modul u glavni program
- Unesite dva broja i kao rezultat ispišite umnožak

NAPRAVITE MOVI FILE POD NAZIVOM MODULI2.PY

KORIŠTENJE POSTOJEĆIH MODULA

- Uz izradu vlastitog modula, mogu se koristiti i postojeći moduli
  - numpy
  - pandas
  - statistics
  - matplotlib
  - sklearn
- I mnogi, mnogi drugi

MODULE STATISTICS

- dio je standardne Python biblioteke i pruža funkcije za izračun matematičke statistike numeričkih (realnih) podataka
- Njegov je cilj osigurati brze, pouzdane i matematički ispravne metode za osnovne statističke izračune.
- Najpopularnije funkcije:
  - mean()
  - median()
  - mode()
  - stdev()

PRIMJER 2

import statistics

```
lista = [5, 7, 12, 4, -3, 56, 9]
```

prosjek = statistics.mean(lista)
print (prosjek)

ZADATAK 2

Za ovu listu izračunajte prosjek i medijan:
 place = [1000, 1200, 850, 750, 1300, 1400, 42000, 1500, 1050, 920]

Za ovu listu ozračunajte najčešći oblik plaćanja
 placanje =["kartica", "gotovina", "kartica", "kartica", "paypal", "kartica"]

ZADATAK 3 - ANALIZA PROČIŠĆENIH TEMPERATURNIH SENZORA

- Zamislite da prikupljate podatke s temperaturnih senzora. Ponekad senzori zabilježe grešku, koju mi označavamo s posebnom vrijednošću (npr. 999.0).
- Vaš je zadatak da pročistite listu sirovih očitanja tako da uklonite greške, a zatim izračunate prosječnu vrijednost samo ispravnih očitanja.
- Ispravna očitanja pohranite u novu listu
- Koristite ovu listu:
- sirova_ocitanja = [20.5, 21.0, 999.0, 19.8, 22.3, 999.0, 20.1, 25.0, 999.0, 21.5]
- Koristite i try/except naredbe
- Postoji mogućnost da su vaši senzori zabilježili samo posebne vrijednosti tako da bi vaša nova lista onda bila prazna
- U tom slučaju diže se iznimka "statistics.StatisticsError:"

MODUL PANDAS

- Pandas je modul namijenjen uvozu, čišćenju, manipulaciji i analizi podataka
- Podaci mogu dolaziti u različitim formatima (txt, csv, xlsx, baze podataka itd)
- Ključne strukture su Series (jedan stupac) te DataFrame (tablica podataka)
- Pandas nije dio standardne biblioteke, spada u third party biblioteke
- Instalacija u terminalu:
   pip install pandas
  - Dovoljno jedanput instalirati

UČITAVANJE FILEA "ADVERTISING.CSV"

 Preuzeti datoteku "Advertising.csv" i snimiti je u isti folder gdje se nalazi vaš python code

import pandas as pd

u zagradi je moja putanja, staviti svoju, provjeriti jesu li kose crte ispravne podaci = pd.read_csv ("D:\\IGOR\\Posao\\LIPIK AI\\LIPIK Python\\python_work2\\Advertising.csv")

print (podaci.head())
print (podaci.describe())

MATPLOTLIB — MODUL ZA GRAFIČKI PRIKAZ

• Instalirati ga u terminalu s naredbom:

pip install matplotlib

- Matplotlib je sveobuhvatna biblioteka za izradu statičnih, animiranih i interaktivnih vizualizacija u Pythonu
- Omogućava stvaranje raznih vrsta grafova: linijskih, stupčastih, raspršenih (scatter), tortnih (pie), histograma itd.

PRIMIER 3

- Preuzmite kod za grafičku usporedbu ulaganja u oglašavanje na televiziji i prodaje
- Modificirajte grafikon i usporedite ulaganje u oglašavanje u novinama i prodaju popravite i naslove grafova

